

paa i en halv Snes Aar med Hensyn til Statsbanerne, maatte det komme til en Katastrofe. Der maatte komme et Tidspunkt, hvor det var ganske umuligt at komme videre, medmindre man vilde ofre Statens Midler paa at drive Jernbaner.

Man skal vist overhovedet aldrig give sig af med at være Spaamand, thi der sker altid et af to: Enten slaar Spaadommen ganske fejl, og saa ærgrer man sig, eller ogsaa slaar den til, og saa kan man undertiden blive ganske flov over den Uhyggelighed, hvormed den slaar til. Det har nu ligget i min Lod i 12—14 Aar Gang efter Gang at sige paa omtrent alle de Maader, hvorpaa det kan siges paa dansk Sprog, at vi ere komne ind paa en gal Vej med Hensyn til Statsbanedriften, at vi administrere Banerne for dyrt, at vi drive dem for dyrt, at vi anlægge for mange daarlige Baner og gøre det for dyrt, og at vi i det hele have for mange Statsbaner. Jeg har Gang efter Gang sagt: lad os tage Reb i Sejlene, før det bliver for sent. Eksempelvis kan jeg nævne — ældre Medlemmer ville kunne erindre det — at medens saa godt som alle i denne Sal Aar efter Aar vare enige om, at det vilde være en uhyre fortjenstfuld Statsforanstaltning at bygge Kystbanen, da den vilde blive et udmærket Aktiv, der vilde forrente sig brillant og bringe Penge i Statskassen, sagde jeg, at de Herrer tage fejl, den vil aldrig forrente sig. Jeg tog ganske vist en Række Forbehold, men dem kunde jeg have sparet mig. Nu kan man kaste alle Forbeholdene bort og sige, at ikke alene forrenter Kystbanen ikke de 10 Millioner, den har kostet, naar man regner de to Endestationer med, Helsingør Stationen og Østbanegaarden, den har ikke alene ikke givet en Øre i Rente, men vi have nu den højtærede Ministers Ord for, at den sidste Aar har givet et Underskud af 255,000 Kr. Det er Resultatet af dette glimrende Aktiv, som man i sin Tid vilde, at Staten skulde tilvejebringe. Jeg gjorde mit yderste, stemte imod Gang efter Gang, og en Gang lykkedes det mig ganske uventet, som ærede Medlemmer ville erindre, da vi stod lige ved at vedtage den, ved min Modstand at faa Sagen standset, udsat et Par Aar, men hvad hjalp det, vi fik alligevel Banen, og paa den Maade, den drives, giver den ingen Rente, men et meget betydeligt Driftsunderskud.

Saaledes kan man blive ved med at nævne Eksempler — der er desværre nok af dem, der vise, at vi ere komne til det

mistrøstige Resultat, som vi staa over for. Forholdet er jo det, at Statsbanerne ikke alene ikke give Rente af de henvend 250 Millioner, der ere nedlagte deri, men at Driften ligefrem giver Tab. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) sagde, at vi dog faa $\frac{1}{4}$ pCt. i Rente af Anlægskapitalen, er det ikke rigtigt. Det var kun omtrent 1 p. m. for det Regnskabsaar, der er gaaet, og vi have faaet et direkte Tab i Udsigt for det løbende Aar. Jeg skønner derfor ikke rettere, end at der maa ske Forandringer og ret gennemgribende Forandringer paa det store Omraade, der her er Tale om. De 250 Millioner ere ingen Bagatel for et saa lille Land som vort. Vi maa søge en Gang at komme til en Ordning, hvorved det bliver muligt om ikke at faa Rente af disse Penge, saa dog ikke at skulle give Penge ud for at faa det Aktiv administreret, som er anskaffet for de mange Penge.

Jeg ved godt, at det Spørgsmaal er oppe, som har været oppe mange Gange og har beskæftiget Kommissionen, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds sagde, mere end det burde, dette Spørgsmaal: Hvor stor er den Kapital, der er anbragt i Statsbanerne? Jeg siger, jeg synes, at det har beskæftiget Kommissionen langt mere, end det burde, fordi dette Spørgsmaal i og for sig er ganske ørkesløst. Der er ikke Spor af Tvivl om, at 247,492,000 Kr. er gaaet ud af Statskassen til Statsbanerne. Om man for at komme til en fingeret Forrentning af en Del af denne Sum vil gøre, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds foreslaar, og som jeg paa en vis Maade ogsaa er med til at foreslaa, fordi jeg ikke har fundet Anledning til at modsætte mig det i Kommissionen, og gaar hen og skriver dette store Beløb ned til 180 Mill. Kr., er ganske ligegyldigt. Om man gør det ene eller det andet, gavner det ikke Statskassen en eneste Øre. Kunde man foretage denne Transaktion saaledes, at man nedskrev Beløbet paa en passende Maade og saa fik Resten ind i Statskassen i kontante Penge, var det noget ganske andet, saa vilde jeg ogsaa være med til at nedskrive paa en rimelig Maade. Men ved den foretagne Nedskrivning opnaar man ikke andet end at fremlægge et aldeles afgørende Bevis for, at vi have posteret galt i en lang Aarrække. Og hvad gavner det? Jeg synes ikke, det har noget meget tiltrækkende ved sig. At nedskrive Statsbanernes Anlægssum med 70 Mill. Kr., er ganske simpelt